Lieta Nr. 19410011024
Lietvedības Nr. K71-0219-24/13

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Valmierā, 2024.gada 27.martā

Vidzemes rajona tiesa, tiesnesis Didzis Līdacis,

piedaloties prokurorei Līgai Kārkliņai,

atklātā tiesas sēdē, neizdarot pierādījumu pārbaudi, izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā par Krimināllikuma 262.panta 1.[1]daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ vadīja transportlīdzekli, ja izelpotā gaisa pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija pārsniedz 1,5 promiles.

[1.1] /datums/ap plkst. 17.50 /pers. A/, atrodoties alkohola ietekmē, vadīja transportlīdzekli /TL marka/, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, /notikuma vieta/ robeža 88.kilometrā virzienā no Rīgas, kur pēc izvairīšanās no sadursmes ar citu transportlīdzekli uz ceļa braucamās daļas savu vadīto transportlīdzekli apturēja. Izdarot pārbaudi alkohola koncentrācijas noteikšanai, /pers. A/ izelpotā gaisa pārbaudē konstatēta alkohola koncentrācija 2,7 promiles.

[1.2] /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta 1.[1]daļā.

Motīvu daļa.

[1] Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais /pers. A/ savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā par noziedzīgiem nodarījumiem pēc Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļas atzina pilnībā un izdarīto nožēloja. Apsūdzētais tiesas sēdē lūdza neizdarīt pierādījumu pārbaudi, norādot, ka viņam ir saprotama pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas. Prokurore piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai.

[1.1] Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmajā daļā noteikts, ka tiesa var pieņemt lēmumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu attiecībā uz visu apsūdzību vai tās patstāvīgu daļu tikai ar nosacījumu, ka: 1) apsūdzētais atzīst savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā vai attiecīgā tās daļā; 2) tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainu; 3) apsūdzētais, bet obligātās aizstāvības gadījumos arī viņa aizstāvis un pārstāvis, piekrīt šādas pārbaudes neizdarīšanai.

[1.2] Tiesa izskaidroja procesā iesaistītajām personām pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, un, ņemot vērā, ka apsūdzētais atzina savu vainu viņam izvirzītajā un tiesas sēdē uzturētajā apsūdzībā, piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai, kam piekrita arī prokurore, kā arī to, ka tiesai pēc krimināllietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainīgumu viņam izvirzītajā un tiesas sēdē uzturētajā apsūdzībā, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu, nolēma neveikt lietā pierādījumu pārbaudi.

[1.3] Tiesa atzīst, ka apsūdzētā darbības ir kvalificētas pareizi, viņa vainīgums inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīts pilnībā, līdz ar to /pers. A/ ir atzīstams par vainīgu un sodāms pēc Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļas.

[1.4] Tiesas, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu, ņemot vērā iepriekš minēto atzīst, ka pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

[2] Tiesa, nosakot soda veidu un mēru, ņem vērā Krimināllikuma 46.pantā definētos soda noteikšanas vispārīgos principus, kā arī 35.pantā definēto soda mērķi.

[2.1] Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā noteikts, ka, nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

[2.2] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešās daļas nosacījumiem Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums klasificējami kā mazāk smags noziegums – apsūdzētais vadīja transportlīdzekli, ja izelpotā gaisa pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija pārsniedz 1,5 promiles.

[2.3] Tiesa, vērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu, ņem vērā, ka apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums vērsts pret satiksmes drošību un aizskar citu ceļu satiksmes dalībnieku tiesības un intereses. Ar apsūdzētā izdarīto, Krimināllikuma 262.panta 1.[1]daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu tika radīti potenciāli draudi nodarīt kaitējumu citu cilvēku veselībai un dzīvībai, kā arī citu personu īpašumam – apsūdzētais vadot transportlīdzekli, bija iebraucis pretējā braukšanas joslā, kā rezultātā pa šo braukšanas joslu braucošā transportlīdzekļa vadītājs, lai izvairītos no sadursmes ar apsūdzētā vadīto transportlīdzekli, bija spiests samazināt braukšanas ātrumu un apstāties ceļa labajā pusē. Attiecīgi tiesa uzskata, ka apsūdzētā rīcības rezultātā pastāvēja ceļus satiksmes negadījuma iespējamība.

[2.4] Tāpat tiesa ņem vērā to, ka alkohola koncentrācija apsūdzētā organismā, kad viņš vadīja transportlīdzekli, ievērojami pārsniedza pieļaujamo alkohola koncentrāciju transportlīdzekļa vadītāja organismā. Apsūdzētais tiesas sēdē atzina, ka prokurora teiktais debatēs attiecībā par noziedzīgā nodarījuma rakstu atbilsts patiesībai. Tiesa, konstatē, ka apsūdzētais pirmstiesas procesā ir piekritis sniegt liecības par notikušo. Apsūdzētais ir atzinis, ka neskatoties uz to, ka vēl juties noreibis no iepriekš lietotajiem alkoholiskajiem dzērieniem, nolēmis vadīt transportlīdzekli. Apsūdzētais liecināja, ka degvielas uzpildes stacijas stāvlaukumā lietojis alkoholisko dzērienu, kā rezultātā noreibis vēl vairāk, bet neskatoties uz to nolēmis turpināt vadīt transportlīdzekli. Apsūdzētais atzina, ka alkoholisko dzērienu rezultātā, neatceras to, ka iebraucis pretējā braukšanas joslā.

[3] Tiesa, nosakot soda veidu un mēru, ņem vērā apsūdzētā personu raksturojošos datus.

[3.1] Apsūdzētais/pers. A/ ir Latvijas republikas pilsonis un dzimis /datums/. Viņam ir pastāvīga dzīvesvieta. Viņam ir vidējā izglītība. Viņš ir precējies, apgādājamo nav. Apsūdzētais apliecināja, ka viņš ir pašnodarbināta persona, bet šobrīd pastāvīga darba un ienākumu nav. Apsūdzētais norādīja, ka viņam ir veselības problēmas, bet darbspējas zudums nav noteikts. Viņam ir astma un nepieciešams lietot medikamentus. Apsūdzētais tiesas sēdē apstiprināja, ka viņam ir zināmas krimināllietas materiālos esošās viņa personību raksturojošas ziņas.

[3.2] Apsūdzētais iepriekš nav sodīts.

[4] Tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu, nosakot soda mēru par noziedzīgo nodarījumu, ņem vērā apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli – apsūdzētais viņam inkriminētajos noziedzīgos nodarījumos ir atzinis savu vainu un izdarīto nožēlojis.

[4.1] Tāpat tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais izmantojis Kriminālprocesa likuma 21. pantā paredzētās tiesības uz sadarbību vienkāršāka procesa veida izvēlē, piesakot lūgumu neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, tādējādi veicinot ātrāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu. Vienlaikus gan tiesa atzīst, ka minētais apstāklis nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē.

[5] Tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmo daļu, atzīst, ka apsūdzētā atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

[6] Krimināllikuma 35.panta pirmajā daļā noteikts, ka Krimināllikumā paredzētais sods ir piespiedu līdzeklis, ko personai, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, šā likuma ietvaros valsts vārdā piespriež tiesa. Iepriekš minētā likuma panta otrajā daļā ir noteikts, ka soda mērķis ir: 1) aizsargāt sabiedrības drošību; 2) atjaunot taisnīgumu; 3) sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu; 4) resocializēt sodīto personu; 5) panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

[6.1] Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļas sankcija kā sodu paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar probācijas uzraudzību, vai ar sabiedrisko darbu, vai ar naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem.

[6.1.1] Krimināllikuma 46.panta ceturtajā daļā noteikts, ka par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu brīvības atņemšanas sodu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

[6.2] Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces lēmumā par sodu piemērošanas praksi un 2008.gada 25.aprīļa konferencē "Sodu piemērošanas politika" noteiktajās vadlīnijās noteikts, ka tiesai jāizvēlas tāds soda veids un mērs, kas maksimāli sekmētu kriminālsoda mērķa sasniegšanu.

[6.2.1] Tiesa norāda, ka apsūdzētā personība ir tikai viens no Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā paredzētajiem soda veida izvēles kritērijiem, jo kriminālsodu vainīgajam tiesa piespriež nevis par to, ka viņš līdz noziedzīga nodarījuma izdarīšanai dzīvojis normālu, likumpaklausīgu dzīvesveidu, bet par konkrētu nodarījumu, par kādu atbildība paredzēta Krimināllikuma Sevišķās daļas pantu sankcijās. Nozīmīgākie, jeb svarīgākie soda veida izraudzīšanas kritēriji ir noziedzīgā nodarījuma raksturs un ar to radītais kaitējums, jo noziedzīgā nodarījuma raksturs nosaka noziedzīgā nodarījuma kaitīgumu un tā objektīvās puses īstenošanas apstākļus, kas atšķir to no citiem tāda paša veida noziedzīgiem nodarījumiem un, atbilstoši radītajām kaitīgajām sekām, nosaka nozieguma juridisko kvalifikāciju, līdz ar to, arī atbildību, kas paredzēta Krimināllikuma Sevišķās daļas pantu sankcijās.

[6.2.2] Tiesa, konstatē, ka visi apstākļi, kas pozitīvi raksturo apsūdzēto, pastāvēja arī pirms viņš izdarīja noziedzīgo nodarījumu. Ģimenes stāvoklis un darba iespējas neatturēja apsūdzēto no prettiesiskās rīcības. Tādējādi secināms, ka apsūdzētais, pieņemot lēmumu izdarīt noziedzīgo nodarījumu, nerēķinājās ar savu ģimeni un nenovērtēja iespēju normāli eksistēt sabiedrībā.

[6.3] Augstākās tiesas Senāts savos nolēmumos vairākkārt ir izteicis atziņas, ka nesamērīgi mīksta soda noteikšana nesasniegs soda mērķi – sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, jo šādā gadījumā vainīgā persona netiks pakļauta soda piespiedu ietekmei un ar to saistītajiem ierobežojumiem tādā mērā, kas atbilstu izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam un radītajam kaitējumam. Šādas situācijas neveicina arī soda prevencijas uzdevumu izpildi, jo nenostiprina ne vainīgās personas, ne citu personu pārliecību par nepieciešamību pildīt likumus un atturēties no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas.

[7] Tiesa konstatē, ka izskatāmajā lietā noskaidrotajos apstākļos, apsūdzētais, kurš atradās stiprā alkohola ietekmē, varēja apdraudēt ikviena cita ceļu satiksmes dalībnieka drošību, kas nav pieļaujams. Tam, ka izskatāmajā lietā neviena persona nav cietusi, nav izšķirošas nozīmes, jo /pers. A/ inkriminēta formāla noziedzīga nodarījuma izdarīšana, kuras objektīvo pusi veido pati aizliegtā darbība. Apsūdzētā personība ir tikai viens no kritērijiem soda veida noteikšanai. Tas vien, ka /pers. A/ atzīstams par nesodītu personu, nedot pamatu tāpēc piespriest viņam ar brīvības atņemšanu nesaistītu sodu. Ņemot vērā, ka /pers. A/ nav agrāk sodīts par transportlīdzekļa vadīšanu apreibinošo vielu ietekmē, tiesa atzīst, ka apsūdzētajam piespriežama īslaicīga brīvības atņemšana.

[7.1.] Tiesa atzīst, ka, izlemjot jautājumu par apsūdzētajam nosakāmo sodu, jāizvērtē tās rīcībā esošās ziņas par apsūdzētā veselības stāvokli, lai nepieļautu tādas personas atrašanos brīvības atņemšanas vietā, kura veselības stāvokļa dēļ nav spējīga izciest brīvības atņemšanas sodu.

[7.1.1] Tiesa konstatē, ka krimināllietā nav ziņu par tādiem apsūdzētā veselības traucējumiem, kas nepieļautu viņa atrašanos brīvības atņemšanas vietā. Apsūdzētā sniegtās ziņas var apstiprināt nepieciešamību nodrošināt medikamentozo ārstniecību, bet tās neapstiprina to, ka šādu ārstēšanu nevar nodrošināt soda izciešanas laikā. Tiesai nav pamata uzskatīt, ka apsūdzētais, izciešot īslaicīgu brīvības atņemšanas sodu, tiks pakļauts tādām ciešanām, kas sasniedz necilvēcīgas un pazemojošas izturēšanās slieksni.

[7.2] Lemjot jautājumu par nosakāmā soda mēru, tiesa ņem vērā, ka konstatēts viens atbildību mīkstinošais apstāklis. Tiesa atzīst, ka atbilstoši lietā noskaidrotajiem atbildību ietekmējošiem apstākļiem pamatsoda mērs nosakāms tuvāk likumā noteiktajai vidējai robežai. Tiesa atzīst, ka /pers. A/ pēc Krimināllikuma 262. panta 1.[1]daļas sodāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz vienu mēnesi.

[7.3] Tā kā Krimināllikuma 262.panta 1.[1]daļas sankcija paredz papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz pieciem gadiem, tiesa atzīst, ka /pers. A/ atņemamas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem.

[7.4] Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu, īslaicīgās brīvības atņemšanas soda termiņā /pers. A/ ieskaitāma aizturēšana no 2024.gada 20.janvāra plkst.18.30 līdz 2024.gada 21.janvāra plkst.14.05, kas atbilst vienai dienai.

[7.5] Tiesa, saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 15.panta otro daļu, atzīst, ka /pers. A/ nosakāms pienākumu ierasties Ieslodzījuma vietu pārvaldes norādītajā laikā brīvības atņemšanas iestādē īslaicīga brīvības atņemšanas soda izciešanai.

[8] Tiesa atzīst, ka /pers. A/ drošības līdzeklis līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai nav piemērojams.

[9] Tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 44.panta ceturto daļu, norāda, ja persona notiesāta ar brīvības atņemšanu un ar tiesību ierobežošanu, tad šajā pantā minētais aizliegums attiecas tiklab uz laiku, kad persona izcieš brīvības atņemšanu, kā arī uz spriedumā noteikto papildsoda izciešanas laiku, skaitot no dienas, kad tā beidz izciest pamatsodu. Attiecīgi nosakāms, ka tiesību ierobežošanas soda izciešanas termiņš /pers. A/ skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās dienas, ņemot vērā Krimināllikuma 44.panta ceturtajā daļā noteiktos nosacījumus.

[10] Krimināllikuma 70.[13]panta piektajā daļā noteikts, ka konfiskācijai pakļauj noziedzīgu nodarījumu izdarījušai personai piederošu transportlīdzekli, ar kuru tā izdarījusi Krimināllikuma 262. vai 262.[1]pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

[10.1] Tiesa konstatē, ka /pers. A/ vadīja sev piederošu transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, un izdarīja Krimināllikuma 262.panta 1.[1]daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, tāpēc saskaņā ar minēto likuma normu iepriekš minētais transportlīdzeklis konfiscējams.

[11] Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 5.punktā noteikts, ka procesuālie izdevumi ir summas, kas izlietotas lietiskā pierādījuma glabāšanai un pārsūtīšanai.

[11.1] /datums/izņemts /pers. A/ piederošais transportlīdzeklis /TL marka/, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, un nodots glabāšanai Nodrošinājuma valsts aģentūrai.

[11.2] Lietai pievienots izdevumu aprēķins Nr. 218-KL-2024, kurā norādīts, ka izdevumi par iepriekš minētā transportlīdzekļa glabāšanu un pārvietošanu no /datums/līdz 25.janvārim 422,62 EUR.

[11.3] Tiesa nekonstatē apstākļus, kas būtu par pamatu /pers. A/ atbrīvošanai no procesuālo izdevumu samaksas.

[11.4] Tiesa, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu, atzīst, ka no /pers. A/ piedzenami procesuālie izdevumi 422,62 EUR par transportlīdzeklis /TL marka/, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, glabāšanu un pārvietošanu no /datums/līdz 25.janvārim, nosakot termiņu – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas – procesuālo izdevumu labprātīgai atlīdzināšanai.

[12] Tiesa atzīst, ka 2 CD diski ar videoierakstiem no ķermeņa kameras Nr.P62259 kā elektroniskie dokumenti glabājami kopā ar krimināllietu.

Rezolutīvā daļa

Tiesa, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 520., 530.pantu,

n o s p r i e d a:

1. Atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 262.panta 1.[1]daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

2. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu, īslaicīgās brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitīt /pers. A/ aizturēšanu no 2024.gada 20.janvāra plkst.18.30 līdz 2024.gada 21.janvāra plkst.14.05, kas atbilst 1 (vienai) dienai.

3. Noteikt /pers. A/ pienākumu ierasties Ieslodzījuma vietu pārvaldes norādītajā laikā brīvības atņemšanas iestādē īslaicīga brīvības atņemšanas soda izciešanai.

4. Tiesību ierobežošanas soda izciešanas termiņu /pers. A/ skaitīt no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

5. Nepiemērot /pers. A/ drošības līdzekli līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

6. Piedzīt no /pers. A/ procesuālos izdevumus 422,62 EUR (četri simti divdesmit divi *euro*, 62 *euro centi*) par ar transportlīdzekļa /TL marka/, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, pārvietošanu un glabāšanu no /datums/līdz 2024.gada 25.janvārim, nosakot /pers. A/ termiņu – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas – procesuālo izdevumu labprātīgai atlīdzināšanai. Samaksu veikt: saņēmējs Tiesu administrācija, reģ. Nr.90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000,BIC kods TRELLV22, norādot maksājuma mērķi – procesuālie izdevumi krimināllietā Nr.19410011024, maksājumu apliecinošu dokumentu nekavējoties iesniedzot Vidzemes rajona tiesas kancelejā.

7. Saskaņā ar Krimināllikuma 70.[13]panta piekto daļu, konfiscēt transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, un nodot transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, Valsts ieņēmumu dienestam.

8. 2 CD diskus ar videoierakstiem no ķermeņa kameras Nr.P62259 glabāt kopā ar krimināllietu.

9. Saīsinātais spriedums pasludināts 2024.gada 27.martā.

10. Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

11. Prokurore, apsūdzētais 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas – 2024.gada 27.marts – var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

12. Saīsinātais spriedums stājas spēkā pēc tam, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu un lūgums nav iesniegts.

13. Pilnu spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt apelācijas kārtībā tikai daļā par tiesas piespriesto sodu, rīcību ar mantu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem 10 dienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas Vidzemes apgabaltiesai, iesniedzot sūdzību vai protestu Vidzemes rajona tiesā.

14. Pilna sprieduma pieejamības diena Vidzemes rajona tiesas kancelejā – 2024.gada 22.aprīlis.

Tiesnesis Didzis Līdacis